

Az autósoknak és a busszal közlekedőknek október végéig még várniuk kell

Elindult a villamosforgalom az Anna-kútnál

Szeptember 23-án – lapzártánkor – elindult a villamosforgalom a megújuló Anna-kúti csomópontban: az 1-es, a 3-as és a 4-es villamos a már megszokott menetrend szerint szállítja az utasokat. A 840 millió forintos korszerűsítés nyomán – amely része a közel 30 milliárd forintos nagy szegedi elektromos tömegközlekedés-fejlesztési projektnek – az országban is egyedülállóan korszerű csomópont jött létre a Tisza Lajos körút és a Kossuth Lajos sugárút kereszteződésében. A villamosoknak új kiterőt alakítottak ki, amelyek segítségével a járművek a jövőben megfordulhatnak, vagy akár ideiglenes végállomásnak is

használhatják a csomópontot. Távirányítású váltókat szereltek be, a peronokat az alacsonypadlós járművekkel egy szintre emelték. Teherbíróbbra cserélték az oszlopokat, s a munkálatok végére teljesen megújul a világítás és az aszfalt is. Az autósoknak és a busszal közlekedőknek október végéig még várniuk kell. Ekkorra aszfaltozzák le a közutakat, burkolják és szedik a járdákat. A munkálatok legvégén pedig felfestik az útburkolati jeleket, valamint felszerelik és beüzemelik a forgalomtechnikát: a jelzőlámpákat és valamennyi egyéb lámpát. A következő három évben szakaszosan újul meg Szeged villamos- és tro-

libuszhálózata: a Rókusi körúton például új villamosvonal létesül, 2-es számmal. Jövő nyáron alakítják ki a Kossuth Lajos sugárút–Rókusi körút–Vásárhelyi Pál utca találkozásánál az új jelzőlámpás körforgalmat. Gyepszönyeget terítenek három villamospálya közé és mellé: az új 2-es, valamint a megfiatalodó 1-es vonal Szechenyi téri része és a megújuló 3-as villamos Dugonics tér–Londoni körút közötti szakaszán. A program végére, 2011-re Szeged lesz a villamos- és trolihálózattal legjobban ellátott vidéki nagyváros Magyarországon.

Bővebben a 3. oldalon

M43-as: cölöpöznek és földet gyalulnak

Az M43-as autópálya kivitelezői két helyen is dolgoznak Szeged határában: Tápé fölött az épülő Tisza-híd cölöpözésénél és a régi 5-ös út kettős körforgalma mellett, az M43-as már meglévő, három kilométeres szakaszánál.

A Tiszán átívelő 660 méteres híd cölöpjeit 35 méter mélyre fúrják le. A sztráda-

ruházás legnagyobb vállalkozása az új Tisza-híd megépítése lesz. A kettős körforgalomnál már teljes egészében átvették a munkaterületet a kivitelezők, és már humuszolnak, a talaj felső rétegét távolítják el. Ha ezzel a munkafázissal végeznek, kezdődhet a pályavégsítés.

Írásunk a 2. oldalon

Nemzetközi karrier előtt áll a szegedi szonda

Egy szegedi fejlesztési szonda lehet a légzési elégtelenségek és keringési zavarok diagnosztizálásának legfőbb eszköze. A találmány a szervezet szén-dioxid-egyensúlyáról ad képet – egyszerűbben, olcsóbban és jobban, mint az eddigi mérési módszerek. A szonda nemzetközi híre is jó, hamarosan kereskedelmi forgalomba kerülhet. Az új tonometrikus szonda szabadalommal védett eszközként öregbítheti alkotói és a szegedi tudásközpont, a Biopolisz hírnevét. Az ötletgazda, Boda Domonkos (képünkön), a szegedi egyetem gyermekgyógyászati klinikájának professzora elmondta: az új szondával nem terhelik a beteget, s a vizsgálat napokon át, 10 percen-

kénti mintavétellel folyamatosan végezhető – minden életkorban.

Részletek a 4. oldalon

Élet a felújított panelban

Minden hetedik sikeres panelpályázat szegedi! Ezzel a város első a panelrekonstrukciós programban. Szegeden eddig a panellakások több mint felét újították fel. Az önkormányzat – a korábbi évekhez hasonlóan – az újabb körben is támogatott minden pályázatot, amivel már 5 milliárd forintot fordított a házigyári technológiával épült lakások korszerűsítésére. Mi két olyan családnál jártunk Felsővárosban, amely már az újonnan szigetelt panellakásban töltött egy telet és egy nyarat, hogy megtudjuk, milyen változást hozott életükben a felújítás. A Tápai utca 30. alatti négyemeletes panelházban mindenki támogatta a rekonstrukciót. A lakók dicsérték a homlokzatszigetelést és az új nyílászárókat. Azt mondták, hogy nem csupán melegebb,

de zajmentes is lett a lakásuk. Volt, aki eddig még sohasem kapott vissza pénzt a hőszolgáltatótól, nemrégiben azonban 17 ezer forintot utaltak vissza neki. Csongrádiék kicserélték a lakásban a radiátorokat, és termosztatikus szelepet is felszereltek, így már nem fázik telente lányuk a szobájában.

Riportunk a 4. oldalon

Már az építők a pálya az M43-as sztrádán

Cölöpöznek és földet gyalulnak

Tápé határában már hetek óta dolgozik a cölöpverő: 35 méteres mélységbe fúrnak le

Augusztus végén megkezdődött az M43-as autópálya építése: a sztrádaépítők egyszerre dolgoznak Tápé fölött az épülő Tisza-híd cölöpözésénél és a régi 5-ös út kettős körforgalma mellett, az M43-as már meglévő, 3 kilométeres szakaszánál.

Az M43 elkészülte után Szegedtől északnyugatra ágazik majd ki az M5-ös autópályából, majd innen indul keleti irányba. Néhány kilométer után eléri a 47-es főutat, keresztezi az algyői olajmezőt, és egy új Tisza-hídon szeli át a folyót. Maroslelet és Makót északról elkerülve halad majd Románia felé. A sztrádát négy szakaszban négy kivitelező készíti el 2010 augusztusáig. A tervek szerint Makótól az országhatárig 2012-ig épül majd meg a kétszer kétsávos sztráda.

A munkálatok első fázisában a Tiszán átívelő 660 méteres híd cölöpeit fúrják le 35 méter mélyre. A 61 milliárd fontos beruházásnak a szakemberek szerint a hídépítés a legbonyolultabb fázisa, ezért is itt kezdték leghamarabb a munkát. A cölöpverők augusztus 27. óta dolgoznak a folyó hullámtérben.

A négy szakasz közül itt, a másodikon állnak a legjobban az előkészületekkel: most három helyen három cölöpcsoportot fúrnak le, majd ellenőrzik a terhelhetőségüket. Egy csoport öt, 120 centiméter átmérőjű cölöpöt tartalmaz, amelyeket 35 méteres mélységbe fúrnak le, végül a kapott eredmények alapján állítják elő a végleges cölöpöket.

Az M43-as sztráda megépítésének legnagyobb vállalkozása lesz az új Tisza-híd megépítése. A híd hossza 660 méter, összterülete 19 ezer 500 négyzetméter. A mederhíd szerkezeti magassága 4-6 méter, a pilon magassága 22, az ártéri hidak szélessége 29 méter.

Az M43-as többi szakaszán a napokban adták vagy adják át a munkaterületeket. Az első szakaszon már csaknem mindenütt az építők birtokolják a nyomvonalat. A többin nem-

régiben még a régészek végezték a feltárást. A humuszosítás, vagyis a talaj legfelső rétegének eltávolítása szeptember közepén már több helyen megkezdődött, ha ezzel a munkafázissal végeznek, kezdődhet a pályaépítés.

Az elmúlt napokban az M5-ösre felvezető körforgalomnál, a régi 5-ös út mellett is elkezdődött az M43-as építése, a

kivitelezők már teljes egészében átvették a munkaterületet Szeged határában pedig már humuszosítják a talaj felső rétegét távolítják el. Ez a szakasz 6,7 kilométer hosszan a régi 5-ös úttól a 47-esig tart, a szakasz építésének költségvetése 12,8 milliárd forint, a munkálatokat a 43 Szeged-Makó konzorciumnak 2009. november 30-áig kell befejeznie.

Szakaszok és dátumok

Az első szakasz 6,7 kilométer hosszan a régi 5-ös úttól a 47-esig tart, költségvetése 12,8 milliárd forint, a munkálatokat a 43 Szeged-Makó konzorcium végzi el 2009. november 30-ig. A sztrádaépítés második szakasza vezet át az algyői gázmezőn, ezen belül épül meg a Tisza-híd is. Az összesen 8,7 kilométer hosszú szakaszt, 26,8 milliárd forintért építi meg a Tisza M43. A Marosleletől Makóig tartó harmadik szakasz kivitelezője a Maroslelet 43 konzorcium, a munkálatok során pedig 16,2 kilométer készül el 17,5 milliárd forintért. Az utolsó, a negyedik szakasz nem sztráda, hanem a pályát köti össze a régi 43-assal, és kétszer egysávos út. Kivitelezője a szlovák Doprastav. A 7 kilométer hosszú út megépítése 4 milliárd forintba kerül. Az utolsó három szakasz befejezési határideje 2010. augusztus 31.

Egyre több teret kapnak a drótszamarak

6 kilométerrel bővül a bicikliút-hálózat

Szeged kilenc pontján összesen hat kilométernyi bicikliút épül meg október közepéig. Ezzel a már meglévő mintegy 53 kilométernyi hálózat közel 60 kilométerre bővül.

A városi önkormányzat 10 százalékos önerejével együtt összesen 300 millió forintot költenek az útépitésre, amelyből 270 millió az uniós támo-

gató. A közbeszerzési eljárás során a munkát a fővárosi Magyar Aszfalt Kft. nyerte el, és már hetek óta dolgoznak is. A kerékpárutak bővítésénél

fontos szempont volt, hogy a már meglévő szakaszokat összekössék, illetve ahol még hiányzik, oda új kerékpárutakat építsenek. Új út épül többek között a Tompai kapunál a Horgosi úttól a hatyási Sínpár sorig. Itt az autók mellett biztonságos külön sávra vezetik a vasúti átjárón kerék-

párral áthaladókat. Újszegeden összekötik a ligetet a Fő fasoron keresztül a marostói bicikliúttal. A dorozsmai kerékpárútból elágazást nyitnak a 48-as utcán a Széksősi úttól a Vásártér utcáig, valamint megépül a Pihenő utca folytatása is a baktói kiskertek felé. Biciklisávot alakítanak ki a Kossuth Lajos sugárúton a Pacsirta utcától a Bocskai utcáig: itt a járdára húznak kerékpársávot, mert biztonságtechnikai okból és helyszűke miatt csak itt fér el. Kerékpárúttal kötik össze a Mars teret a Széchenyi térrel: új út készül a Mikszáth Kálmán-Károlyi utcától a Vár utcáig. A Csongrádi sugárúton pedig kiszélesítik az útestet a meglévő kerékpársávok mellett a Rózsa utca és nagykörút között. Ezután visszaállhat a kétszer kétsávos autóközlekedés is. A leghosszabb új bicikliút a Csillag tértől a Keresztöltés utca-Etelka sor-Felső Tisza-parton át a tápéi Budai Nagy Antal utcáig ér majd.

Október közepére már 60 kilométer kerékpárút lesz Szegeden

Megújul a Hont Ferenc utcai és a Víztorony téri végállomás

Közel 500 millió forintot nyert a szegedi önkormányzat, az SZKT és a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása a közösségi közlekedés fejlesztésére. A pénzből megújul jövőre a Víztorony téri busz- és a Hont Ferenc utcai trolibusz-végállomás.

Az Anna-kúti csomópont átépítésével elkezdődött elektromos közlekedés fejlesztése mellett újabb pénzt nyert pályázaton az önkormányzat, az SZKT és a kistérség a közösségi közlekedés korszerűsítésére. A város közel 300 millió forintos támogatást kapott a tarjani, Víztorony téri buszállomás fejlesztésére. A beruházás során a Víztorony téri állomást jövőre intermodális, azaz többfunkciójú csomóponttá alakítják. Új épületet húznak fel, amelyben a forgalmi iroda mellett kávézó, újságos és más vállalkozás is helyet kap majd. Új buszparkolót alakítanak ki, és a zöldterületet is rendbe teszik a téren. A programban felújítanak még 11 meglévő megállóhelyet, továbbá hat új megállóhelyet és egy buszfordulót is létesítenek.

A Szegedi Közlekedési Társaság közel 90 millió forintból újítja fel a jövő évben a 9-es trolis Hont Ferenc utcai végállomását. Itt is felhúznak majd egy új, korszerű épületet, szélesítik a felfutópályákat, és kialakítanak egy kamerás figyelőrendszerrel felszerelt P+R (parkolj és utazz!) parkolót. Mindezek mellett a 9-es trolibusz útvonalán felújítanak öt megállóhelyet, valamint kialakítanak három internetes pontot is – a Hont Ferenc utcai végállomáson, a múzeumnál és a Kárász utcán –, ahol útvonaltervező programok lesznek.

A Szegedi Kistérség Többcélú Társulása több mint 72 millió forintot nyert a közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése pályázaton. A támogatásból a helyközi és helyi közlekedést korszerűsítik a Tisza-Maros térségében, Szegeden, Deszken, Tiszaszigeten és Újszentivánon.

Logisztikai központ: jön a Hansa-Kontakt és a Volvo

150 munkahelyet teremt az új raktárbázis

A dél-magyarországi régió legnagyobb logisztikai beruházása kezdődött meg augusztus végén a Szegedi Ipari és Logisztikai Központban. A Hansa-Kontakt raktárbázisának alapkövét Botka László polgármester, Kis Attila, a cég ügyvezető igazgatója, valamint Leken György, a társaság ügyvezetője helyezte el.

A szegedi székhelyű Hansa-Kontakt Kft. 13 hektárt vásárolt meg a logisztikai központ közel 45 hektáros területéből, ennek hat hektárján építi fel első ütemben a 28 ezer négyzetméteres csarnokot mintegy négymilliárd forintból. A munkálatok már meg is kezdődtek, a raktárbázist jövő augusztusban adják át. Ezzel a beruházással a két autópálya találkozásánál elhelyezkedő logisztikai központ csaknem fele megtelt.

A tizenhárom éve alapított, élelmiszerral és vegyi áruval kereskedő Hansa-Kontakt jelenleg 200 embernek ad munkát, a raktárbázis átadását követően pedig újabb 150

embert kíván alkalmazni. Árbevételük 2008-ban már meghaladja a 20 milliárd forintot. A társaság szakemberei háromezer partnerrel állnak napi kapcsolatban Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, valamint Pest megye déli részén.

Ugyancsak a Szegedi Ipari és Logisztikai Központ lakója lesz jövőre a Volvo is. A cég a központ 2,2 hektáros területén régiós kamionos szervizbázist épít. A telekvásárlás és a beruházás együttes költségvetése meghaladja a fél-milliárd forintot. A tervek szerint a cég új bázisára jövő ősszel költözik be.

Kis Attila, a Hansa-Kontakt Kft. ügyvezető igazgatója az alapkövetélen

Visszakapták a villamossal közlekedők az Anna-kúti kereszteződést

Két hónapig megállás nélkül dolgoztak

Július közepén kezdődtek a munkálatok a Tisza Lajos körút és a Kossuth Lajos sugárút kereszteződésében. Az autósoknak és a busszal közlekedőknek október végén adják át a csomópontot

Elindult az első villamos szeptember 23-án a megújuló Anna-kúti csomópontban. A kivitelezők - a módosított határidőre - átadták a villamosforgalomnak a kereszteződést. Az autók és a buszok - a munka végleges befejezés után - várhatóan október végétől használhatják majd a korszerű csomópontot.

A munkálatok - amelyek már részei a 29 és fél milliárd forintos szegedi nagy villamosprojektnek - július közepén kezdődtek a Tisza Lajos körút és a Kossuth Lajos sugárút kereszteződésében lévő csomópontban. A 340 millió forintos korszerűsítés nyomán az elmúlt két hónapban az országban is egyedülállóan korszerű csomópont jött létre a szegedi Anna-kútnál. A rekonstrukció során a villamosoknak új kité-

rőt alakítottak ki, amelynek segítségével a járművek a jövőben megfordulhatnak, vagy akár ideiglenes végállomásnak is használhatják a csomópontot. A régi, kézi állításúak helyett távirányítású váltókat szereltek be, a peronokat az alacsonypadlós járművekkel egy szintre emelték. A csomópontban teherbíróbbra cserélték az oszlopokat, de a munkálatok végére teljesen megújul a világítás és az aszfalt is.

A kivitelező, a Hídtechnika Kft. szakemberei már átadták a kicserélt sínparókat, a távvezérelhető váltókat és az új kitérőt, valamint a speciális felsővezeték-hálózatot.

Az első próbajárat szeptember 20-án, szombaton haladt át a kereszteződésen. A főpróbán valamennyi villamosfajta, azaz az új Tatrák és a régebbi típusú szerelvények is végigmentek oda-vissza a felújított vonalszakaszon. A sikeres főpróba után három nappal már meg is indulhatott hajnalban a villamosforgalom: szeptember 23-án reggel az 1-es, a 3-as, 3F-es és a 4-es villamosok a már megszokott menetrend szerint szállíthatták utasaikat.

Az autósoknak és a busszal közlekedőknek azonban október végéig még várniuk kell.

Ekkorra aszfaltozzák le a közutakat, burkolják és szegik a járdákat. A munkálatok leg-

végén pedig felfestik az útburkolati jeleket, valamint felszerelik és beüzemelik a forgalomtechnikát: a jelzőlámpákat és valamennyi egyéb lámpát.

A következő három évben szakaszosan újul meg Szeged szinte teljes villamos- és trolibuszhálózata, többek között a Rókusi körúton új villamosvonal is létesül, 2-es számmal. Jövő nyáron alakítják ki a Kossuth Lajos sugárút-Rókusi körút-Vásárhelyi Pál utca találkozásánál az új jelzőlámpás körforgalmat. Újdonság az is, hogy nyugat-európai mintára környezetbarát gyepszönyeget terítenek majd három villamospálya egyes szakaszai közé.

Teljesen megújul a közösségi közlekedés

Botka László, Szeged polgármestere és Szalóki Flórián, a Közlekedési Programok Irányító Hatósága főigazgatója szeptember elején Bajnai Gordon gazdasági és fejlesztési miniszter társaságában írta alá a Szeged elektromos tömegközlekedés fejlesztése című projekt állami támogatásáról szóló szerződését. A projekt összköltsége 29 és fél milliárd forint, ebből a vissza nem térítendő támogatás 25,3 milliárd. A program végére, 2011-re Szeged lesz a villamos- és trolihálózattal legjobban ellátott vidéki nagyváros Magyarországon.

Fejlődést hozott az egészségügyi integráció

A városi kórház felújított urológiai osztálya. A kórház rekonstrukciójára 2,5 milliárdot fordított az önkormányzat

Közösen értékelték nemrégiben a város és az egyetem vezetése a szegedi egészségügyi integráció tavaly október óta tartó folyamatát, amiről Botka László polgármester úgy nyilatkozott, hogy egy év alatt annyi fejlődés történt a szegedi egészségügyben, mint máskor tíz év alatt.

A városi és az egyetemi fekvő- és járóbeteg-szakellátás össze-

vonásának célja a párhuzamos-ságok felszámolása, a gazdasá-

se volt. Szabó Gábor rektor az integráció egyéves értékelésekor elmondta: az elmúlt egy évben stabilizálódott a klinikai központ gazdálkodása, a kényeszerűsítésből, de humánusan végrehajtott leépítések pedig nem okoztak különösebb megrázkódtatást a betegellátásban. Megnyugtatóak az eddigi integrációs eredmények mind orvosszakmai, mind gazdasági szempontból - összegezte az eddig történeteket a rektor.

Pál Attila, a klinikai központ elnöke hangsúlyozta: bár még csak az integrációs folyamat elején járnak, már most is látható számos pozitívum. Kiemelte: ma már egységes szakmai protokollok alapján azonos színvonalú ellátást kapnak a betegek minden szegedi egészségügyi egységben, diagnosztikai fejlesztéseket, jelentős felújításokat, átalakításokat tudtak az integráció révén elvégezni, a leépítések során pedig senkit sem kellett elküldeni a betegágyak mellől.

Pál Attila elmondta: a volt II-es kórházban működő onkoterápiás osztály hamarosan a szemészeti, az ugyanott lévő sebészeti osztály 12 ágya pedig

a sebészeti klinikára kerül. A volt II-es kórházban egynapos sebészeti központot alakítanak ki. Az új klinikán a gyermekpszichiátria távozása révén felszabaduló helyre beköltözik a kórházi traumatológiai, illetve a neurorehabilitációs osztály, az I-es kórházból kiköltöző reumatológiai osztály pedig a volt II-es kórház onkoterápiás osztályán kap helyet. Jövő márciusig - miután a krónikus belgyógyászat is elköltözik a volt II-es kórház korábbi szülészeti és sebészeti részlegére - teljesen kiürítik az egyes kórházat.

Botka László polgármester - városi szempontból - szintén sikeresnek látja az integráció első évét. Mint mondta, a szegedi egészségügyben egy év alatt annyi fejlődés történt, mint máskor tíz év alatt. Az integráció révén a szegedi egészségügyi rendszert sikerült politikamentesíteni - a döntéseket a legjobb szakemberek hozhatják meg.

Botka László bejelentette: felfüggesztik a korábbi közgyűlési döntést, és miután a város megvásárolja az egyetemtől a Pulz utcai pszichiátriai részleg területét, azt a szomszédos I-es kórházéval együtt hirdetik meg

eladásra. A licit 1,2 milliárdról indul, ebből 500 milliót kap az SZTE, 700 millióból pedig közművesítik a jövő klinikai tömb telkét. - Tartjuk magunkat az egyetemmel kötött meg-

állapodáshoz, és a felszabaduló városi ingatlanokból származó bevételeket teljes egészében visszaforgatjuk a szegedi egészségügy fejlesztésébe - hangsúlyozta.

Kronológia

2003. október: Az önkormányzat és az egyetem vezetése együttműködési megállapodást írt alá arról, hogy egységesítik a betegellátó rendszert a városban. **2005. január:** Összevonták a városi fenntartású gyermekkorházat és az egyetem által üzemeltetett gyermekklinikát. **2006. november:** Az önkormányzat és az egyetem vezetése bejelentette, hogy terveik szerint a teljes szegedi egészségügyi ellátást az egyetem működteti majd a jövőben. **2007. február:** Az önkormányzat pályázatot írt ki a kórház és a rendelőintézet működtetésére. **2007. május 24.:** A felhívásra határidőig csak az egyetem nyújtott be érvényes pályázatot. **2007. július 2.:** Az egyetemi szenátus nem támogatta az integrációt - 21 igen és 21 nem szavazati aránnyal ugyan döntetlenre végződött a voksolás, de a szabályzat értelmében ez egyenértékű volt egy nemmel. **2007. augusztus 27.:** Az egyetemi szenátus 33 igen, 12 nem és 2 tartózkodással az egységes városi betegellátás mellett szavazott. **2007. szeptember 14.:** A városi közgyűlés 27 igen és 13 nem szavazat ellenében úgy döntött, hogy átadja az egyetemnek a városi kórház és rendelőintézet működtetési jogát. **2007. október 1.:** Az egészségügyi integrációs szerződés értelmében ettől a naptól az egyetem működteti a városi tulajdonú kórházat és rendelőintézetet.

„Korábban fáztunk, most zokniban járunk” – „380 ezerből az ablakcserét sem tudtuk volna megcsinálni”

Élet a felújított panelban: túl egy télen és egy nyáron

Csongrádi Bea már nem fázik a szobájában, mert kicserélték az ablakát, korszerűsítették a fűtését

Szegeden eddig a panellakások több mint felét újították fel. Mi két olyan családnál jártunk Felsővároson, amely már az újonnan szigetelt lakásban töltött egy telet és egy nyarat. Ráczék és Csongrádiék elmondták: jól döntöttek, amikor beszálltak a panelprogramba.

A Tápai utca 30. alatti panelház felújításával tavaly októberben végeztek a kivitelezők. Az utcában, illetve a környéken már több házgyári technológiával épült ház is megújult, amivel színesebb lett Felsőváros. Rácz József és felesége, Magdi néni a Tápai utca 30. szám alatti ház első emeletén lakik.

– Korábban meleg mamuszt kellett húznunk a lakásban

telente, mert annyira fázott a lábunk, tavaly télen viszont már egy szál zokniban is járhattunk, mert olyan jól sikerült a lakásunk szigetelése – mondta Rácz József. A nyugdíjas asszony elmesélte: a kivitelezők már a munkálatok kezdetekor felhívták a figyelmüket arra, hogy többet kell majd szellőztetniük a lakásban, mert az új bukóablakok nem nyílnak olyan nagyra, mint a

régiek. Az elmondottakat szemléltette is, ugyanakkor azt is bemutatta, hogy ők nagy, szélesre nyíló ablakokat is kértek, ami pluszpénzbe került, de – mint mondta – megérte, mert így pillanatok alatt kimegy az ételiszag a lakásból. Magdi néni elmondta, hogy eddig még sohasem kapott vissza pénzt a hőszolgáltatótól, nemrégiben azonban 17 ezer forintot utaltak vissza nekik. Szerinte ez a szigetelésnek és az aránylag enyhe télnek köszönhető. – Nálunk korábban télen 18-19 fok volt a lakásban, most viszont 22 fokot mértünk. Már ezért érdemes volt belevágni

a felújításba! A másik nagy eredmény, hogy alig hallatszik be az utcáról a zaj – mondta Magdi néni.

Józsai bácsi arról beszélt, hogy a korábbi nyarakon a negyvenfokos júliusi kánikulában nem nagyon tudtak a lakásban pihenni, idén nyáron viszont érezhetően több fokkal hűvösebb volt a nagy-szobában, így még aludni is tudtak az ebéd után. A panelrekonstrukció kapcsán elterjedt az a hír, hogy azért nem érdemes felújítani a házat, mert a „dunsztos” homlokzatszigetelés miatt penészesek lesznek a falak. Magdi néni elmondta, hogy az ő házukban még senki sem szólt, hogy penészes a fala. Egy környéki panelban már hallott erről, de mint mondta, úgy tudja, hogy ott már a felújítás előtt is penészesek voltak a falak.

– Mindenki támogatta a házban a felújítást, ebben nem volt vita – hangsúlyozta a negyedik emeleten lakó Csongrádi Sándorné Irén, aki elmondta: ötven hónapra vették fel 380 ezer forint hitelt a rekonstrukció indulásakor. Ez volt a saját erő, ami mellé ugyanennyit adott az önkormányzat és az állam.

– Nagy segítség volt az önkormányzattól, hogy állta a beruházás egyharmadát. Szerintem a mi 380 ezer forintunkból az ablakcserét sem tudtuk volna megcsinálni, nem-hogy a szigetelést, amire nagyon nagy szükség volt, hiszen már a panelreken keresztül jött be a hideg az illesztéseknél –

mondta Irén, amihez annyit tett hozzá 13 éves lánya, Bea, hogy az ő szobájában az ablak alatt sütvített be a hideg. Korábban mindig fáztam télen a szobámban, de most már minden jó – mondta a hetedik éves lány. Édesanyja elárulta: a jó szige-

telés mellett ez annak is köszönhető, hogy kicserélték a lakásban a radiátorokat, és termosztatikus szelepet szereltek fel. Elmondták még, olyan jól zárnak az ablakok, hogy szinte zajmentes a lakás, semmi sem hallatszik fel az utcáról.

Az önkormányzat minden pályázatot támogat

Minden hetedik sikeres panelpályázat szegedi, ezzel a város első a panelrekonstrukciós programban. Szegeden újjászületett a házgyári technológiával felhúzott városrészek fele.

– Az önkormányzat minden panelrekonstrukcióra beadott pályázatot támogat: szeptember végéig újabb 154 lakóközösség 5131 lakásának pályázata érkezik a miniszteriumba. Ezzel 2002 óta összesen 504 épület 18 ezer 457 szegedi panellakása vesz részt a programban. 17,5 milliárd forint értékű épül be a szegedi otthonokba – tájékoztatta Botka László polgármester Gyenesi István önkormányzati minisztert szegedi látogatásán. Ebből 5 milliárd forint az önkormányzati támogatás. A kassa 2003-tól felülről nyitott, azaz a város minden egyes pályázó lakóközösség beadványát támogatta. Más településekhez képest ez ritkaság. Ezzel Szegeden újjászületett a házgyári technológiával felhúzott városrészek fele. Folyik a lakások hőfokszabályozóval való ellátása a Szegedi Hőszolgáltató Kft.-vel közös, egyedi konstrukcióban: a szegedi házak fele vesz részt ebben a programban. A két korszerűsítéssel akár 40-45 százalékos energiamegtakarítás is elérhető.

– Szeged megelőzi a panelprogramban a nagyvárosokat. Minden hetedik sikeres pályázó szegedi. Pécs és Székesfehérvár dobogós még, Debrecenben viszont a szegedi számok fele sem teljesül – mondta Gyenesi István önkormányzati miniszter. A panelprogram évi 30 milliárdos többletmegrendelést ad a hazai építőiparnak, ez pedig új munkahelyeket teremt. Megvan a fedezet a folytatására, az idei költségvetésből 10 milliárd forint költhető erre a célra. Az állam további 1,5 milliárd forinttal támogatja az ökoprogramot és a gyűjtőkémények rekonstrukcióját.

Nemzetközi karrier előtt áll a légzésvizsgálatokat könnyítő magyar szabadalom

Szeged kiváló fejlesztési táptalaj

Egy szegedi fejlesztésű szonda lehet a légzési elégtelenségek és keringési zavarok diagnosztizálásának legfőbb eszköze. A találmány a szervezet szén-dioxid-egyensúlyáról ad képet – egyszerűbben, olcsóbban és jobban, mint az eddigi mérési módszerek. A szonda nemzetközi híre is jó, hamarosan kereskedelmi forgalomba kerülhet. Az új tonometrikus szonda szabadalommal védett eszközként öregbítheti alkotói és a szegedi tudásközpont, a Biopolisz hírnevét.

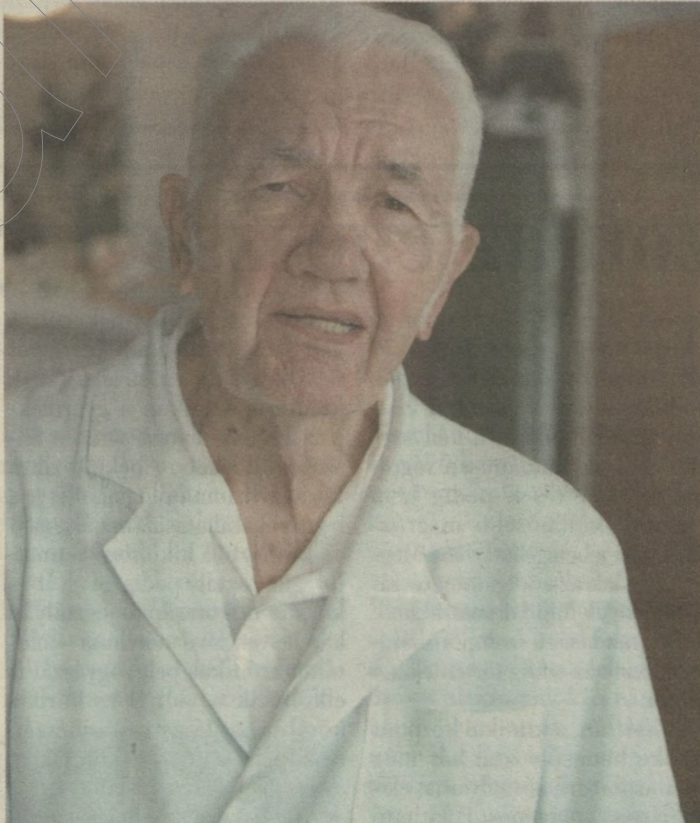
Az ötlet, a módszer tulajdonképpen nem új – mondja dr. Boda Domonkos ötletgazda, a szegedi egyetem gyermekgyógyászati klinikájának professzora. A gasztrikus tonometriás vizsgálat évtizedek óta ismert, világszerte elterjedt betegellenőrző módszer, amellyel a szervezet állapotáról beszédesen árulkodó szén-dioxid-tartalmát lehet megállapítani. A beteg szervezetében lévő változó szén-dioxid-érték jelenleg a legmegbízhatóbb adat a test légzési keringési állapotának megítélésére, s ennek mérésében segít a tonometriás szonda. A hagyományos, régi változat tulajdonképpen egy ballonos katéter, amit a gyomorba vezetnek, ott folyadékkal vagy levegővel feltöltik. A ballon diffúzió útján felveszi a környezet szén-dioxid-tartalmát, betekintést adva az orvosnak – anélkül, hogy a betegől folyamatos időközönként artériás vért kellene venni.

Régi módszer, új eszköz

A módszer nem új, igazi frissességet az eszköz, az új rendszerű tonosoft elnevezésű szon-

da jelent. Hogy érzékelhető legyen a régi és a modern közti különbség, képzeljenek el egy közel méternyi, gyerekkuj vastagságú csövet, pingponglabdánál alig kisebb átmérőjű ballonnal. Ezt a betegnek korábban le kellett nyelnie, ami gyötrelmes, a szó szoros értelmében is kemény munka volt. Az új rendszerű tonosoft szonda vékony, puha szilikon csőrendszerből áll, és ballonmentes. A beteget nem terheli, s a vizsgálat napokon át, 10 percnél hosszabb idővel folyamatosan végezhető, minden életkorban, éber vagy eszméletlen, altatott betegen egyaránt. A hagyományos eszközlel szemben az új nagyságrendekkel olcsóbb, kíméletesebb, és szélesebb körben használható.

Boda professzor türelemmel válaszol a laikus kérdésekre, amikor azt sorolja, mikor kell szén-dioxid-szintet mérni a betegnek. A vizsgálatot lehet és érdemes végezni légzőszervi betegségek, mesterségesen lélegeztetett és idegi eredetű mozgási zavarban szenvedő betegek kezelése során, de kideríthető vele a vérkeringési zavar is. Alkalmazható minden ope-

Boda Domonkos professzor, az ötletgazda

ratív szakmában: általános sebészet, szív-, mellkas-, ér-, ideg-, fül-orr-gége-, baleseti, ortopédiai, urológiai, nőgyógyászati sebészetben minden altatott betegen, szövődmény esetén a műtétek után folytatólagosan is. Jelentős alkalmazási területe intenzív betegellátásban súlyos sérülteken, sokkos, szepszises esetek irányított ellátásában, továbbá belgyógyászathoz, főleg súlyosabb emésztőrendszeri, szív- és vesebetegségekben. Kor-

szülött babáknál és csecsemőknél az alkalmazás egészen széles körű, s e módszer pozitív újdonsága, hogy ilyen korai életkorban is alkalmazható.

A kéz, amely a bölesőt ringatja

– Hazánkban általában nehéz az újításokat piacra vezetni, s gazdasági haszonnal a gyakorlatba átültetni. A tonometrikus szonda jó példaként szolgálhat, mert az eddigi eredményekben szerencsésen

találkozott a szakmai, üzleti és műszaki tudásbázis, valamint az EU támogatási rendszer – mondja Sarusi-Kiss József, a szegedi Biopolisz egyik spin-off cégének, a Tonosoft Orvostechnikai és Kutatás-fejlesztési Kft.-nek az ügyvezetője. A társaság 2006 januárjában Boda professzor és a Szegedi Tudományegyetem közös szabadalmának hasznosítására jött létre, honi magánszemélyek tulajdonlásával. (Maga a szabadalom Boda professzoré, de mint tulajdon az egyetemmel közös.) A cég működésének orvosi szakmai alapját az SZTE környezetében lévő tapasztalat, tudásbázis teremtette meg, így a fejlesztések motorja a Boda professzor által irányított orvos-csoport volt, a piaci közelítést, projektvezetést a többségi tulajdonos által biztosított team nyújtja, míg a műszaki jellegű kutatásokért, a fejlesztésért több budapesti és vidéki alvállalkozóból felállított csapat felel.

A Tonosoft Kft. fejleszt, gyártat – tipikus projektcég. Megtudtuk, hogy a szabadalommal védett szonda és az ahhoz kapcsolódó projekt előrehaladtával szintén a fejlesztési célok közé került egy analízáló, kijelző, regisztráló mikroszámítógépes műszer (tonométer) fejlesztése is. Így lehet majd orvos-beteg számára egyaránt kíméletes, folyamatos mérést, regisztrációt biztosító, komplett, kor-

szertű orvostechnikai áru az ötlethől.

Túl a minősítésen

A termék mára túljutott az ORKI-minősítésen, egy honi cég kis szériában gyártja, s ellátja vele a szegedi orvosgyógyeztetést, ami azért fontos, mert a szonda és a műszer így folyamatos, éles használatban van. A szonda jól vizsgázott, s a hozzá kapcsolódó műszer kisseriás gyártási fázisban van: alkotói a végső dizájnban dolgoznak, s idén várhatóan befejeződik a minősítése. Érdemes megemlíteni, hogy egy ötlet több más jó gondolatot is szül, az eredeti szabadalom mellett ugyanis a vizsgálatok során fejlesztési fázisba és szabadalomkutatás alá került két újabb szondaverzió, amelyek javítani fogják a piaci esélyeket. A fejlesztések befejeztével a Tonosoft egy új, prediktív diagnosztikai eljárásnak belül egy komplex rendszert kínál felhasználói számára.

Mind az új tonometrikus szonda szakmai atyja, mind a forgalmazásban, engedélyezésben, gyártásban részt vevő cég szakemberei azt remélik, hogy a fejlesztés lehetővé teheti a vizsgálatnak az egész klinikumra való kiterjesztését, így a Szegeden már kipróbált, használt módszer akár a mindennapos orvosi ellátás eszközkévé válhat szerte az országban, és a határokon túl is.

Félmilliárd forintból kívül-belül megszépült az épület

Séta az új IH Rendezvényközpontban

Bézs, mályva, terrakotta és barna – ezek a megújult IH Rendezvényközpont uralkodó színei. A ház a hetvenes években épült, most közel félmilliárd forintból újították fel. Szébb, világosabb és sokkal modernebb.

Szeptember 3-án *Al Di Meola* koncertjével nyitott a felújított szegedi IH Rendezvényközpont. A 465 millió forintból kívül-belül megszépült épületben a Szegedi Ifjúsági Ház Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója, *Boros Gyula* vezetett körbe minket.

Az épület légkondicionált és füstmentes, vagyis dohányozni egyáltalán nem lehet benne. A földszinten az információs pult után a kávézóba jutunk – a sötét árnyalatú, wenge parkettát feldobják a vajszerű székek. A sötétbarna a ruhatár és az információ

pultján is visszaköszön. Az IH Café kisszínpadán kisebb koncerteket, felolvasóesteket rendeznek majd. Az uralkodó szín a falakon a bézs, a mályva és a terrakotta – a belsőépítész *Medveczky Kazimír* volt, a megrendelés így szólt: fiatalos, modern stílust alakítson ki.

Három konferenciaterem található ezen a szinten, 77, 87 és 107 négyzetméterese. Minden terem kap természetes fényt, de mindegyik első-tétítható. A nagyterem is, ahová lépcsőn vagy lifttel lehet feljutni. 600 nézőt tudnak itt leültetni a bordó, karfás székekre. Kisebb rendezvényekkor a terem mobil fallal kettéosztható – így négyszáz fős lesz a helyiség. A hangszigetelést megerősítették, hogy a környékbeliek nyugalmát ne zavarják a rendezvények.

A színpad nagyobb lett, és körben oldaljárásokkal ellátott függőnyt kapott. A mennyezetre motoros vetítőlámpákat és nagy fényerősségű projektort szereltek. A színpadhoz zongoratóráló kapcsolódik,

Al Di Meola világhírű gitárművész és Botka László polgármester avatta fel az újjávarázsolt IH Rendezvényközpontot

A nagyteremben 600 nézőt tudnak leültetni

A hetvenes években építették

A Szegedi Ifjúsági Ház a hetvenes években épült, ünnepélyes megnyitóját 1979. március 21-én volt. A mostani átépítés csupán kisebb felújítások történtek. Az IH 2007 májusában fogadott utoljára látogatókat, majd megkezdődött a felújítás, a kivitelező a Ferroép Zrt. volt. Az átépítés 2008. június 16-án fejeződött be, majd következett az épület berendezése.

ahol a felújított Petrof versenyzongora kap helyet. A hangtechnika élvonalbeli, a koncerteket rögzíteni tudják. A művészek öltözője klimatizált, tartozik hozzájuk tusoló, és van internet is.

A nagyterem mellett büfét alakítottak ki, ami csak rendezvényekkor üzemel – van tálaló- és melegítőkonyha is,

arra az esetre, ha például fogadásokat tartanak a teremben.

A külső felújítás legszembevetőbb eleme a homlokzat, amely egyben világítófal – 450 LED-lámpa kapott benne helyet. A világítás programozható, alkalmas fényjátékra, de statikus világításra is.

Tiszta, levegős, világos tantermek az új épületszárnyban

Fellélegeztek a Tömörkényben

A panorámaablak, amit tanár és diák egyaránt dicsért

Tiszta, levegős, világos – ezeket a jelzőket használták legtöbbször a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola tanárai és diákjai a nemrégiben hivatalosan is átadott új épületszárnyal kapcsolatban. A patinás szegedi középiskola 600 millió forintból újult meg.

Annak idején 200 diákra tervezték a Tisza partján álló Tömörkény-gimnáziumot, idén szeptemberben azonban már több mint 800-an kezdtek el a tanévet Szeged egyik legpatinásabb középiskolájában. – Csak úgy fértünk el, hogy a pincétől a padlásig belaktuk az intézményt, tantermeiket alakítottunk ki a kollégiumi hálók helyekből – festette le a korábbi időszakot *Kühn János* igazgató, aki szerint nagyon jókor jött a bővítés. A 600 millió forintos beruházásban készült új épületszárnyban öt tanter-

met alakítottak ki, de itt kaptak helyet a textilcsok és keramikuskok műhelyei is. – Fellélegeztünk, tágasabb lett a tér! A diákok tiszta, világos tantermeiben tanulhatják a közismereti és szakmai tárgyakat – mondta a direktor, aki most azon munkálkodik, hogy pályázati pénzek segítségével felszerelje a tantermeiket projektorral és interaktív táblával.

– Nagyon kellett az új épületszárny! Én nyolc évig a dohos pincében tanítottam, ahol csak egy picike ablak volt, nem mozgott a levegő – mond-

ta *Tóthné Jura Joanna* angol-tanár. – Az új tantermeiben nem csupán a kisebb, de a nagy panorámaablakot is kinyithatom. Nekem nagy öröm, hogy végre tágas, világos teremben taníthatok. Ami probléma, rossz a termék akusztikája – mondta, majd elgondolkodott egy kicsit, s mosolyogva úgy folytatta: lehet, hogy ez a nyelvtanítás szempontjából nem is baj, mert így többször kell elismételni egy-egy szót.

Nyolc lány üldögélt csendben az egyik új teremben az „iparosok” szintjén. Mint mondták, tanáruk pár percre hagyta magukra őket, hogy elintézzék egy fontos dolgot. A lányokról kiderült, hogy textil szakon tanulnak és másodévesek. Dicsérték az új épület-

szárnyat, a világos tantermeiket, a nagy panorámaablakot. Nevetve mesélték, hogy milyen jól látják az udvaron tornázókat, akikkel néha együtt csinálják poénból a gyakorlatokat. A textileseknek eddig lenn volt a műhelyük a pincében, sok-

Öt év nagy idő

Az új szárnyban találkoztunk Balácsi Mariettával, aki Göblyös Róbert tagozatvezetőt kereste, és segítségünket kérte. – Úgy megváltozott az iskola, eltévedtem – mondta Marietta, aki 2003-ban végzett a Tömörkényben, s most azért jött Göblyös tanár úrhoz, mert az ötéves érettségi találkozót szervezi.

szor hat-nyolc órát töltött ott. – Nekem mindig fájt a fejem a pincében, mert nem volt levegő – mondta *Ibrahim Mendi Aida*. *Menyhárt Kata* pedig arról panaszkodott, hogy sokszor ki kellett menniük az udvarra, amikor terveztek egy textiliát, hogy lássák a színeket, mert a pincében neonvilágításnál egészen mást láttak. Az új, világos műhelyben minden szín olyan, amilyennek valóban látszik. Közben visszaért *Martos Katalin* tanárnő, aki elmondta, húsz évig tanított a pincében, ezért nagyon örül az új helynek, amit hamarosan pályázaton nyert pénzből gazdagítanak új eszközökkel, felszerelésekkel.

Egymilliárdból újul meg három iskola

Önkormányzati önrésszel együtt közel 1 milliárd forint támogatást nyert 3 szegedi általános iskola a Nemzeti Iskolafelújítási Programban. A Tisza-parti, a Rókus II-es és a szőregi Kossuth Lajos Általános Iskolát – ahová összesen 1500 diák jár – jövőre újítják fel. Szakértők szerint ilyen volumenű iskolafelújítási program nem volt az elmúlt ötven évben. Összehasonlításképpen: az idei tanévnyitóra 54 szegedi oktatási intézményben összesen 2,1 milliárd forint értékben végeztek felújítási munkálatokat.

Szeptemberre 54 szegedi óvodában, általános és középiskolában, valamint kollégiumban összesen 2,1 milliárd forint értékben végeztek felújítási, korszerűsítési munkálatokat.

Ezzel azonban nem ért véget a szegedi oktatási intézmények rekonstrukciója, modernizálása. A kormány ugyanis nemrégiben döntött a Nemzeti Iskolafelújítási Program (NIP) pályázatairól. E szerint 253 kedvezményezett jut fejlesztési forráshoz, ami összesen közel 500 képzési hely felújítását jelenti országszerte. Ezek összesen több mint 80 milliárd forint támogatásban részesültek.

Szegeden három iskola nyert támogatást az iskolafelújítási programban. A legtöbb pénzt – 399 millió forintot – a Tisza-parti Általános Iskola nyerte. A támogatásból többek között kialakítanak egy 770 négyzetméteres tornatermet és egy 132 négyzetméteres könyvtárat, akadálymentesítik az épületet, korszerűsítik a tantermeiket, az energetikai rendszert és a vizesblokkokat. A Rókus II-es iskola 211 millió forint pályázati pénzhez jutott, amelyből több más mellett

kiepíti az informatikai hálózatát (minden terembe kerül végpont), szabadtéri oktatóbázist hoz létre, felújítja a kézilabdapályáját, hőszigeteli a tornatermet, valamint korszerűsíti a fűtési rendszerét. A szőregi Kossuth Lajos Általános Iskola a megnyert 199 millió forintból egyebek mellett emeletraépítéssel 8 új tantermet alakít ki, korszerűsíti az energetikai rendszerét és teljes egészében akadálymentesíti az épületet. A tervek szerint jövő szeptemberben már a megújult intézményekben kezdődhet meg az oktatás 1500 diák számára.

A felújítás volumene

A három szegedi iskola támogatási összege 810 millió, a beruházások teljes összege – az önkormányzati önrésszel együtt – 925 millió forint. Szakértők szerint ilyen volumenű iskolafelújítási program nem volt az elmúlt ötven évben.

A darmstadti nyugdíjasok a tiszai finomság receptjével tértek haza

Hírét viszik a szegedi halászlének

Darmstadti nyugdíjasok a halfesztiválon

Közel negyedmillióan szórakoztak szeptember első hétvégéjén a Tisza két partján Szegeden, a XII. nemzetközi tiszai halfesztiválon. A Partfürdőn a szegedi időügyi tanács vendége volt 15 német nyugdíjas, akik Szeged testvérvárosából, Darmstadtból érkeztek a rendezvényre, ahol ellesték a halászlékészítés csínját-bínját. A németeknek nagyon ízlett a hallé, megígérték, hírét viszik a szegedi finomságnak.

Szeptember első hétvégéjén több mint kétszáz különböző szervezet, egyesület, baráti társaság főzött a Partfürdőn – természetesen halászlét. A szegedi időügyi tanács húsz klubbal képviseltette magát a fesztiválon. Boros Gyula időügyi referens elmondta: nem az első és nem az utolsó eset, hogy a nyugdíjasklubok tagjaival együtt főznek halászlét. A 75

klubot tömörítő szegedi időügyi tanács több mint 11 ezer tagot számlál. A halfesztiválon húsz klub tagjai múltatták jókedvűen az időt. Idén a szegedi nyugdíjasok vendégül láttak tizenöt darmstadti és öt szabadkai nyugdíjast is.

– Amikor pár hónapja Darmstadtban jártunk, azzal hívtuk meg a testvérváros idős polgárait a halfesztiválra, hogy

jöjjenek, nézzék meg, milyen nagyszabású eseményt rendezünk már évek óta a Tisza partján, s ha van kedvük, tanulják meg, hogyan kell szegedi halászlét főzni – mesélt Papp Tibor külügyi referens arról, hogyan invitálták Szegedre a német nyugdíjasokat. Darmstadtban az idősekkel foglalkozó szervezet meghirdette a négynapos szeptemberi szegedi programot, amire többen jelentkeztek, mint amennyien eljöttek. A tizenöt nyugdíjas repülőjegyét kifizette az ottani polgármesteri hivatal.

A németek úgy kezdték az ismerkedést a fesztivállal, hogy tettek egy nagy kört még dél-

előtt. Sétájuk során mindenhol megkínálták őket valami inni-és enniával. Látták, hogyan kell felpucolni, összedarabolni a halat, mivel kell ízesíteni az alaplé. Voltak olyan társaságok, amelyek annyira elő-rejártak a főzésben, hogy már kóstolóval is tudtak szolgálni.

Ebből a szegedi időügyi tanács sátránál sem volt hiány, hiszen itt nem csupán kétféle – csípős és nem csípős – szegedi halászlét főztek, de készítettek rendkívül ízletes halikralevest, sütöttek halpogácsát és haltejjel töltött palacsintát, továbbá olajban, zsírban és nyárson sült kárást és törpeharcsát.

– Németországban nincs olyan halászlé, mint amelyet Magyarországon készítenek. Északon főznek hallevéseket, de azok semmiben sem hasonlítanak a szegedihez – mondta Marion Kress, aki életében most először kóstolt magyar halászlét. A német nyugdíjas elmondta: náluk nincsenek ilyen nagy fesztiválok. Inge Bergmann díszerte a helyszínt, a Partfürdőt – amit szépek és kellemesnek tartott – és a szegedi embereket, akik szerinte barátságosabbak és vendégszeretőbbek, mint a németek. A vendégek elmondása szerint a fesztiválnak éppen az egyszerűségében van a nagyszerűsége. Itt semmi sincs túlbonyolítva – hangsúlyozták –, olyan az egész, mint egy nagy, vidám piknik.

Amikor idáig jutottunk a beszélgetésben, Boros Gyula és segítői feltalálták a halászlét. – Jaj, de hogy adunk a német vendégeinknek csípős, erős halászlét! Nem megutáltatni akarjuk velük a szegedi finomságot, hanem éppen

ellenkezőleg, megszerettetni, hogy jövőre is eljöjjenek hozzánk – mondta nevetve Boros Gyula, aki jó házigazdaként percnként kérdezte az asztalnál ülőket, mit szeretnének inni, van-e valamilyen különleges kívánságuk. Aztán amikor kicsit megpihent az időügyi referens, együtt figyeltük a német nyugdíjasok arcát, mit szólnak a Boros-féle halászléhez. Marion, Inge és a többiek elismerően bólogat-

Nemzetközi főzők

Kipper György, a tiszai halfesztivál egyik szervezője elmondta, hogy idén aradiak, szabadkaiak, aradiak és gyulafehérváriak is főztek a Partfürdőn. A korábbi rendezvényeken jártak már németek és amerikaiak, akik betársultak csapatokhoz, mert nagy kedvet kaptak a halászléfőzéshez.

tak, felfelé tartott hüvelykujjukkal mutatták, mennyire ízlik nekik a hallé. Többen repetát is kértek.

Marion Kress az ebéd után, mint egy jó diák, felsorolta ugyan, hogy mi kell a szegedi halászlébe – láthatóan figyelt az órán, akarom mondani a séta során –, de közölte: biztos, ami biztos, hazavisz magával egy receptet is, hogy tudja, miből mennyi kell, és meddig kell főzni. Ezt mondták a többiek is. Inge Bergmann nevetve azt még hozzátette, hogy ő is biztosan főzni fog otthon szegedi halászlét, de nem ilyen kondérban – s rámutatott Borosék 50 literes bográcsára –, hanem kisebb edényben.

Szeged testvérvárosai

Cambridge (Anglia), Darmstadt (Németország), Kotor (Montenegró), Larnaca (Ciprus), Liege (Belgium), Lodz (Lengyelország), Marosváráshely, Temesvár (Románia), Nizza (Franciaország), Odessa, Raho (Ukrajna), Parma (Olaszország), Pula (Horvátország), Szabadka (Szerbia), Toledo (USA), Turku (Finnország), Weinan (Kína).

Képviselői ajándék a kórházi betegeknek

Tóth József televíziót ajándékozott a kórháznak

Tóth József szegedi szocialista városatya saját képviselői alapjából öt Grundig televíziót vásárolt és ajándékozott a városi kórháznak – a gyógyuló betegek komfortérzetének javítására. A képviselő elmondta, hogy nemrégiben maga is a kórház, a belgyógyászati osztály betege volt, és itt tapasztalta, milyen sokat számít a gyógyulófélben lévő betegeknek ez a fajta kapcsolatot a külvilággal, az információ, a szórakozás és a kikapcsolódás. Az egyetlen tévékészülék azonban kevés ennyi betegnek, ezért úgy döntött, hogy segít.

Séta a városházán

Tizenegy helyszínnel csatlakozott Szeged a kulturális örökség napjai című, Európa-szerte egyre népszerűbb rendezvénysorozathoz, amelynek célja: ráirányítani a figyelmet olyan épületek értékeire, amelyek nem annyira ismertek az emberek előtt, illetve vagy időlegesen, vagy esetleg folyamatosan zárva vannak. Szeptember 20-án és 21-én többek között a szegedi városházat, a Szent Rozália-kápolnát, a Démász-székházat, a Szent István téri víztornyot, valamint a MÁV szegedi székházat ismerhették meg az érdeklődők harminc-negyven perces séta keretében.

A zöldkár megtérítéséről

A Seratus Kft. értesíti azokat a tulajdonosokat és bérlőket, akik a Harsányi Ügyvédi Iroda közreműködésével adásvételi szerződést kötöttek, hogy amennyiben az M43-as autópálya építésének megkezdése miatt augusztusban vagy azt követően területükön a betakarítási munkákat elvégezni nem tudják, kárigényüket elérhetőségükkel, az ingatlan helyrajzi számával és a természetett növény megnevezésével írásban jelezzék az alábbi címen. Kérjük, hogy az írásos jelentkezést 2008. október 6-áig küldjék el. Cím: Seratus Kft., 1095 Budapest Mester utca 54.; e-mail: zoldkar@seratus.hu.

Négy, korábban a Bartókban működő csoportot is befogadtak

Új kulturális központ

Lapzártánk után Korózs Lajos, nyugdíjas ügyekkel foglalkozó államtitkár és Botka László polgármester avatta fel az Eszperantó utca 1. szám alatt az Idősek Kulturális Központját. Boros Gyulától, a polgármesteri hivatal időügyi referensétől megtudtuk: a szegedi Senior Center egyedülálló az országban. – Ez valódi közösségi házként funkcionál majd, ahol rengeteg programot fogunk szervezni. A 400 négyzetméter alapterületű kulturális központba befogadtak négy olyan csoportot is – a kórust, a baba-mama, a szabásvarrás és rekreációs tornaklubot –, amely korábban a Bartók Béla művelődési házban működött. Boros Gyula elmondta: a nagyteremben 220 embert tudnak egyszerre leültetni. Lesz itt többek között lemez-, helytörténeti és filmklub. Az irodákat számítógépekkel, nyomtatókkal, internettel szerelték fel. A központ működését az önkormányzat finanszírozza.

Színes programok várják az időseket a felújított centrumban

Tizennégy bemutatót tervez a szegedi téátrum a 2008/2009-es évadra

Izgalmas, szerethető színházát szeretnének

Az évadnyitó gálán egy-egy számmal mutatkoztak be a szegedi színházhoz szerződött fiatalok

Tizennégy premiert tervez a szeptember 26-án induló 2008/2009-es évadra a Szegedi Nemzeti Színház új vezérkara: felfrissített, megfiatalított társulattal, új rendezőkkel hét bemutatót játszanak a nagyszínházban, hetet a kisszínházban. Világraszóló attrakciónak ígérkezik az operafesztivál is.

Cyüdi Sándor, a Szegedi Nemzeti Színház júliusban kinevezett új főigazgatója a téátrum évadnyitó társulati

Cselőczki kapta a Simándy-díjat

Az évadnyitó végén Simándy József özvegye, Jutka asszony átadta a család által a fiatal tenoristák támogatására alapított Simándy-díjat. Az elismerést páros évben a legendás tenorista pályakezdésének színhelyén, a Szegedi Nemzeti Színházban, páratlan évben a Magyar Állami Operaházban veheti át egy-egy kitüntetett. Idén Cselőczki Tamás kapta az elismerést, aki Manrico szerepében 2006-ban debütált Szegeden, a nyáron pedig Kalaf szerepében aratott nagy sikert a Dóm téri Turandotban.

ülésén elmondta: a nagyszínház átadásának 125 éves évfordulója ünneppé avatja az egész szezon. Tizennégy premiert terveztek: négy operát, egy operettet, két baletet és hét prózai darabot mutatnak be – a produkiók közül kettő a gyermekeknek szól. Változatos, izgalmas és szerethető színházát szeretnének, a televíziók által kínált szellemi rágógumi helyett igazi szellemi táplálékot adnak, miközben nem mondanak le az igényes szórakoztatásról sem.

Évadnyitó premierként szeptember 26-án Goldoni klasszikus vígjátéka, A kávéház kerül színpadra – mai átiratban. A diótörő című zenés család mesejáték mellett műsorra tűzik Shakespeare A vihar című drámáját az új prózai tagozatvezető-főrendező, *Télihay Péter* rendezésében. Szerepel a repertoáron többek között a Királyasszony lovagja című Victor Hugo-színmű, a Balta a fejbe című vígjáték, Machiavelli Mandragórája, Stephens Pornográfia című

színműve és Ayckburn mesejátéka, a Mr. A.

Cilea Adriana Lecouvreur című négyfelvonásos operája mellett Berlioz operáját, a Faust elkárhozását, valamint a Figaro házasságát láthatja a közönség. Felújítják Puccini Toscáját, Verdi két népszerű operáját, A trubadúrt és az Otellót. Egy Sullivan-operett is szerepel a kínálatban: A kalózkaland. *Juronics Tamás*, az új művészeti vezető három darabot rendez az évadban: október 14-ére, a nagyszínház megnyitásának 125 éves évfordulójára szervezett gálán mutatják be *Lendvay Kamilló* A mennyei város című balet-oratóriumát. A november 28-i premieren egészül ki a produkió: Sztravinszkij darabjával, A katona történetével alkot majd egy táncestet.

– Szimbólumértékű, hogy nemcsak a balettegyüttes, hanem az operatagozat 45 tagú kórusa, *Altórfay Tamás* magánénekes és három színezzkolléga is közreműködik ebben az összművészeti produkióban. Február végén a Csipkerózsikát állítom színpadra – kizárólag felnőtteknek. A Hattyúk tava sikerén felbuzdulva választottam az újabb Csajkovszkij-darabot a nagyobb játéklehetőséget és

szabadságot biztosító kisszínházba. Mai effekteket is belecsempészek, és a történetet szexuál-pszichoanalitikus olvasatát szeretném adni – árulta el *Juronics*, aki a Faustot is jegyzi, továbbá élő zenekaros Bartók-estként újítja fel A kékszakállú herceg várát és a Szegedi Kortárs Balett előadásában A csodálatos mandarint.

A színház idei kínálatából a fenntartó önkormányzat részéről *Solymos László* alpolgármester kiemelte a

Mezzo Operafesztivál megrendezését, amellyel a televíziós közvetítéseknek köszönhetően harminchét ország lakossága ismerheti meg jobban Szegedet is.

A prózai tagozat új tagjaként találkozhat a közönség *Barnák Lászlóval*, *Egger Gézával*, *Erdélyi Tímeával*, *Horváth Illéssel*, *Poroszlay Kristóffal* és *Schlanger Andrással*, vendégművészként lép fel a szezonban *Gubik Ági*, *Kovács Edit*, *Kőszegi Akos*, és *Szikszai Rémusz*. Tehetséges, felka-

pott, sikeres fiatalokat kértek fel vendégrendezőnek. A kávéházat *Rusznák Gábor*, a Mandragórárt pedig *Szabó Máté* állítja színpadra, aki a kisszínházi Figaro házasságával operarendezőként is bemutatkozik majd.

Az operatagozatnak is vannak új tagjai: *Érsek Dóra* mezzoszoprán mellett meglepetés, hogy *László Boldizsár* tenorista, a Cotton Club Singers frontembere három főszerepet is énekel ebben az évadban.

Operafesztivál a Mezzóval

Már árusítják a belépőket a Mezzo közreműködésével rendezett nemzetközi operaverseny szegedi döntőjére. A november 3-án kezdődő fesztiválon öt téátrum öt versenyprodukióját két-két estén láthatják a nézők a Szegedi Nemzeti Színházban. Az előadásokra 2500, 8500 és 16500 forintba kerülnek a belépők. A november 17-i díjkiosztó gálára – amit élőben közvetít a Mezzo és a Magyar Televízió – 4500, 11500 és 19500 forintért lehet jegyet váltani. Ha valaki mindegyik produkió valamelyik előadására legalább egy jegyet vásárol, akkor 20 százalék bérelti kedvezményt kap. Jegyet Szegeden a REÖK-ben található jegyirodában és a Vörösmarty utcai színházi jegyirodában lehet személyesen vásárolni, interneten keresztül pedig a Jegymesternél. Az előadások 19 órakor, a gála – az élő televíziós közvetítés miatt – 20.30-kor kezdődik a nagyszínházban. A versenyprodukiók: Francesco Cilea: Adriana Lecouvreur (A Szegedi Nemzeti Színház produkiója – november 3. és 4.) Michael Kunze – Gershon Kingsley: Raoul (A Theater Bremen produkiója – november 6. és 7.) Robert Ward: A salemi boszorkányok (A New York-i Dicapo Opera Theatre produkiója – november 9. és 10.) Benjamin Britten: Lukrécia meggyalázása (A gdanski Balti Opera produkiója – november 12. és 13.) Heinrich Marschner: A Vámpír (A Rennes-i Opera produkiója – november 15.-16.)

Gregor József nevét vette fel a Fő fasori iskola

Szeged 2006 őszén elhunyt Kossuth-díjas díszpolgárának, Gregor József operaénekesnek a nevét viseli szeptembertől Újszegeden a korábbi Fő Fasori Általános Iskola. A névadót egyszerre tartották a városi tanévnyitó ünnepséggel.

Az előtte álló szoborról sokan csak csikós sulinak becézik Újszegeden az 1963 óta működő, korábban Rózsa Ferenc körútinak, a rendszerváltás után Fő fasorinak nevezett általános iskolát. Az intézmény *Bikárdi Melinda* igazgató kezdeményezésére szeptembertől új nevet kapott: a 2006 őszén elhunyt világhírű basszistáról, Gregor Józsefről neveztek el. Szeged Kossuth-díjas díszpolgára egy ideig újszegedi volt: évekig a Védőné utcában lakott. Az iskola vezetése fontosnak tartja a diákok identitástudatának és lokálpatriotizmusának erősítését, *Bikárdi Melinda* szerint ezért olyan nevet szerettek volna találni, amely nemcsak Szegedhez kötődik, hanem az egész országban, sőt világszerte jól cseng. Gregor József azért jutott eszébe, mert az iskola ethosza, pedagógiai programja sok ponton egyezik a basszista művészi hitvallásával, életművével. Bár nem ének-zene tagozatos intéz-

ményről van szó, sok diák délutánonként a közeli Pro Musica Zeneiskolában tanul.

A névadó – amelyen részt vett Gregor József leánya, *Gregor Bernadett* is – azzal indult, hogy az iskola földszinti előcsarnokában a művész özvegye, *Gregorné dr. Takács Mária* és *Botka László* polgármester felavatta *Borbély Zolt* festőművész Gregastor című Gregor-portróját, amely a körzet önkormányzati képviselője – és az iskola tanára –, *Farkasné Pocsai Blanka* anyagi támogatásával készült. Az iskola udvarán megtartott névadó és városi tanévnyitó ünnepségen Gregor József meghatódott felesége arról beszélt: büszke arra, hogy az intézmény felvette férje nevét, akinek pályafutása ékes bizonyítéka annak, Szegedről is lehet világhírt csinálni. Arra biztatta a Gregor-iskola diákjait, eredményeikkel hozzanak dicsőséget a városnak és az országnak. Botka László tanévnyitó köszöntőjében hangsúlyozta: Szeged 2008-ban 14,5 milliárd forintot költ az alap- és középfokú oktatásra, ebből 5 milliárdot saját bevételeiből. A polgármester elmondta: 21. századi feltételeket szeretnének teremteni ahhoz, hogy a város diákjai versenyképes tudást szerezhessenek.

Gregorné dr. Takács Mária és Gregor Bernadett a névadó ünnepségen

Öt egyesülettel kötött kiemelt támogatási szerződést az önkormányzat

Az aranyváros élcsapatai

A Pick kézisei és a Szeviép kosarasai a városháza dísztermében

Az elkövetkező három évre a Pick Szeged, a Démász-Szegedi VE, a Szeged Beton VE, a Szeviép-Szeged és a GabonaTranz-Szegedi TE kapott kiemelt támogatást az önkormányzattól.

Az elmúlt időszakban a magyar sport Szeged városának nevével volt hangos. Az amúgy a korábbi olimpiákhoz képest gyengébb pekingi szereplést a szegedi, illetve a szegedi klubokban szereplő versenyzők mentették elfogadhatóvá. Ki ne tudná, hogy a kajakos Janics Natasa – Kovács Katalin párosban – megvédte Athénban

kiharcolt címét, valamint négyesben is összelapátolt egy ezüstérmet, a kenus Vajda Attila 1000 egyesben felejthetetlen versenyzéssel utasította maga mögé a mezőnyt, és nem utolsósorban a Varga Tamással felálló férfi vízilabda-válogatottunk sorozatban harmadszor is felléphetett a dobogó legmagasabb fokára. De ne

feledkezzünk meg az edzőkről sem: Vajda mestere – aki Janics felkészülésében is tevékeny részt vállalt – Vécsei Viktor volt, Varga klubedzője pedig az a Kásás Zoltán, aki nemzeti gárdánkban is több mint egy évtizede segíti Kemény Dénes kapitány munkáját. A pekingi olimpia után velük vált aranyvárossá Szeged.

Az emlékdézés már csak azért sem volt haszontalan, mert ez is azt igazolja, hogy Szeged város önkormányzata jól sáfarkodott, amikor a város

élcsapatainak sportpénzéről döntött. Az elmúlt ciklusban is jó helyre kerültek a milliók, az olimpián, illetve a bajnokságokban, valamint a nemzetközi szinten elért eredmények most ismét arról győzték meg a döntéshozókat, ne változtassanak stratégiájukon: milliókkal támogassák a Szegednek dicsőséget hozó egyesületeket.

A városháza dísztermében ünnepélyes keretek között írták alá a szegedi élcsapatok 2011. június 30-áig tartó önkor-

mányzati támogatásáról szóló szerződéseket. Botka László polgármester külön hangsúlyozta, a feltételeknél szerepelt a megfelelő, stabil szponzori háttér, és jelentős sportsikereket is fel kellett mutatni. E kritériumok alapján a következő élcsapatok részesültek kiemelt támogatásban: a Tisza Volán SC Hivatásos Kézilabda-szakosztálya (Pick Szeged) 60 millió, a Szegedi Vízisport Egyesület (Démász-Szegedi VE) 30 millió, a Szegedi Vízilabda Egylet (Szeged Beton VE) és a

Szeviép-Szeged Kosárlabda Sport Kft. (Szeviép-Szeged) 25-25 millió, valamint a Szegedi Tekézők Egyesülete (GabonaTranz-Szegedi TE) 9 millió forintot kap. Az összegeket – amelyek mindig az inflációval emelkednek – három éven keresztül minden esztendőben megkapják az egyesületek. Plusz még az eredményességi támogatásra is felretettek évi 30 millió forintot. A 2012-es olimpia, az odáig vezető út bizonyíthatja, hogy jó helyre került a pénz.

Bővítik a szálláshelyek számát

Megszépül, megújul a Maty-ér

A Maty-éri kajak-kenu és evezőspálya a világ egyik legkorszerűbb létesítménye. Ezt a nézők, a versenyzők és az edzők állítják. Nem véletlen ez, hiszen a létesítmény kiváló adottságokkal rendelkezik, a pálya tökéletes. A hozzá való körítés pedig egyedülálló. Nincs a világon még egy olyan nézősereg, mint Szegeden. A hangulat, a szurkolás is a világ legjobbja.

A pálya pedig tovább szépül. Hamarosan kihúzzák a dugót, eltűnik a víz, megkezdik a meder kotrását. Erre nagy szükség van, hiszen közel tíz éve nem csináltak ilyen műveletet. Ezzel még tökéletesebb lesz a versenypálya. Kell is a jó minőségű víz, hiszen jövőre újból válogatóknak ad otthont a Maty-ér, a magyar válogatott legjobbjai újból összemérik az erejüket. Ha nem

is lesz világbajnokság vagy Európa-bajnokság a vízen, így sem maradnak a szurkolók rangos verseny nélkül. A nyáron a világ legjobbjai ismét Szegeden randevúznak, meghozza a Mól-világkupán. Mindenképpen érdekes lesz az idei olimpia után a legjobbakat egymással csatázni látni. A pálya és környezete természetesen nem csak a versenyeknek ad otthont, egyre több nemzet

edzőtáborozik nálunk. Éppen ezért tartják fontosnak a pályát üzemeltető vezetők, hogy még több szállást alakítsanak ki, mert akkor akár egész évben népes csapat készülhetne a Szeged melletti sportkomplexumban. Az viszont biztos, hogy Vécsei Viktor kenus és kajakos csapata itt tréningezik, itt készül a komoly kihívásokra. Janics Natasa, Vajda Attila, Horváth Gábor, Fűrők Gábor és Joób Márton idén is a Maty-éren készült fel, az eredmények pedig azt bizonyítják, hogy ez remekül sikerült. A pálya háromszoros – Kovács Kati is itt volt az utolsó hónapokban – olimpiai bajnok lett.

Szeged jó eséllyel indul a fődíjért

Százak mozdultak a városért

A résztvevők Katus Attila aerobik-világbajnok vezetésével melegítettek be a Széchenyi téren

Több száz szegedi gyermek és felnőtt vett részt a Groupama biztosító által szeptember elején második alkalommal meghirdetett Mozdulj a városért! elnevezésű játékos sportversenyen, amelyen öt város – Szeged, Miskolc, Győr, Nyíregyháza és Pécs – verseng egymással. Az a település győz majd, ahol a legtöbb teszik meg az 5 kilométeres távot kerékpárral, rollerrel, görkorsolyával vagy gyalog. Tavaly Szeged nyerte el az egymillió forintot fődíjat, amit az önkormányzat az újszegedi Játékok kertje felújítására fordított. Fodor Zoltán, a Groupama szegedi területi igazgatója elmondta: céljuk, hogy megmozgassák a családok apraját-nagyját az egészséges életmód jegyében. Hangsúlyozta:

tekintettel arra, hogy nem azonos méretűek a települések, az a város nyer, ahol az összlakosságához mérten a legnagyobb arányban vesznek részt az öt kilométeres táv teljesítésében. Mivel a verseny csak októberben ér véget, akkor hirdetik ki a végeredményt, a játék tisztasága érdekében Fodor Zoltán nem mondhatta el az adatokat más városokról. Annyit azonban elárult, hogy

Szegeden idén többen indultak a versenyen, mint tavaly, így a Tisza-parti város jó eséllyel indul a fődíjért, amit csak közösségi célra lehet majd felhasználni. Szegeden Katus Attila aerobik-világbajnok vezetésével melegítettek be a Széchenyi téren a résztvevők, közöttük ott volt Nagy Sándor városfejlesztési alpolgármester is. Az esemény fővédnöke kerékpárral tette meg a távot.

Karsai László: Jó formában vagyunk

Menetelés villámrajttal

Kemény időszak előtt áll a GabonaTranz-Szegedi TE férfi tekecsapata, amelyre a sikeres bajnoki rajt után Világkupa- és Bajnokok Ligája-szereplés, közte pedig három játékosra egyéni világbajnokság vár.

Két újonc, két sima győzelem – így összegezhető a GabonaTranz-Szegedi TE férfi tekecsapatának bajnoki nyitánya. Előbb a Ferencváros (8:0), majd a Mosonmagyaróvár (6:2) tanulta meg, milyen is az a címvédő, amely fel van porogva.

– Azt gondolom, tényleg jó formában vagyunk, és remélem, minél tovább kitart ez a

teljesítmény – mondta az első két meccsen egyaránt csapatpontot szerzett kapitány, Karsai László, aki az újszegedi teke- és bowlingcentrumban 659, a győri második meccsen pedig 632 fát ütött.

A folytatás? Még komolyabb lesz. Miközben jönnek a szuperligás ellenfelek, készülni kell a világkupára is. A burgenlandi kisváros, Ritzing szeptember 30. és október 4. között ad otthont a bajnokság csapatok vetélkedésének. Ha a riválisokat nézzük és kereszük, a tizenöt gárda közül elég csak a horvát Zadar, a német Zerbst és a szlovák Podbrezova nevét említeni. Az is igaz, hogy nagy meglepetés

lenne, ha a Szegeddel együtt nem e négy csapat kerülne az elődöntőbe.

Alighogy vége a vk-nak, következik Bosznia-Hercegovinában az egyéni világbajnokság. Banja Lukára három GabonaTranz-játékos utazik: a már említett Karsai László, aztán Kakuk Levente és Kiss Norbert, de ott van az ötfős keretben a zalaegerszegi Farkas Sándor mellett a volt szegedi, jelenleg olaszországi légios, Kovács Gábor is. A verseny időpontja október 20–25. Nem unatkoznak tehát a szegedi tekések, de erre sosem panaszkodtak. Ugyanis szeretik a kihívásokat.

SZEGEDI Tükör

FELELŐS SZERKESZTŐ: VÉCSEY ÁGNES
KIADJA A LAPCOM KFT. DÉLMAGYARORSZÁG KIADÓ.
KIADÓIGAZGATÓ: KÓTI ZOLTÁN
ÁLAPÍTÓ: SZEGED MEGYEI JÓGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ISSN 1589-4282